

– A politika már október 2-áról szól, ám a kvótanépszavazás az Európai Bizottságot nem kötelezi semmire, a magyar választók migrációügyi véleményét pedig a mérésekből ismerjük. Mi szükség a referendumra?

– Az elmúlt hat évben az Európai Unió intézményei és Magyarország viszonyának állandó eleme volt a demokrácia eltérő értelmezéséből fakadó vita. Egyes politikusok rendszeresen a demokrácia korlátozásával vádoltak minket. Ugyanezen emberek most fanyalognak, amikor a létező legdemokratikusabb eszköz, a népszavazást alkalmazzuk az európai és a magyar jövő szempontjából kulcsfontosságú kérdésben. Kétségkívül igaz, hogy jogi kötelezettséget nem ró az EU-ra a voksolás – majd legfeljebb a Magyarország és Szlovákia által az Európai Bíróságra kvótaügyben benyújtott keresettel kapcsolatban születet ilyen döntés. Ám nehezen tudom elképzelni, hogy politikai értelemben figyelmen kívül hagyható egy uniós tagállam szavazóinak véleménye. Azt pedig nem is merem feltételezni, hogy a maga demokratikus önképére olyan sokat adó Európai Bizottság és a régi tagállamok ne fogadnák megfellebbezhetetlen tényként a népszavazás eredményét. Sőt, azt is elképzelhetőnek tartom, hogy példánk bátorítást adna olyan országoknak, amelyek migrációügyben most a magyar külpolitika farvizén eveznek.

– A baloldal szerint a kormány az EU-ból való kilépésünket készíti elő a népszavazással. Lázár János nemrég kijelentette: ma nemmel szavazna az uniós tagságra, és korábban ön is leszögezte, bizonyos körülmények között meg kell fontolni az EU-ból való „kihátrálást”.

– Mondtam én már azt is, hogy az uniós csatlakozásról szóló népszavazáson is nehéz szívvel szavaztam igennel. Akkor, 2004-ben egyáltalán nem voltam biztos abban, hogy jó döntést hozunk, pedig az azt megelőző években nem voltak ilyen kétségeim. De azt gondoltam és gondolom mind a mai napig: becsületbeli ügy volt igennel szavazni, mert éveken keresztül azzal érveltünk, hogy ez jó Magyarországnak – sunyi dolog lett volna

a függöny mögött másként dönteni. Minden fenntartásunk ellenére ma is le kell szögeznünk: hazánk elemi érdeke a tagság. Magyarország társadalmának, infrastruktúrájának megújítása elképzelhetetlen az uniós források nélkül. De van nemzetpolitikai érvem is: a határon túli magyarság az anyaországgal való kapcsolattartásában nagyban profitál a határok átjárhatóságából – ezt a vívmányt különben éppen most a migráció fenyegeti. Fontos, hogy fiataljaink tanulási vagy akár munkavállalási céllal el tudjanak menni külföldre, de számunkra az sem közömbös, hogy nem kell vízumot beszerezni vagy megalázó hatósá-

jet elnyomást, a mai napig nosztalgiát éreznek fiatalokuk iránt, amikor többen közülük a sztálini kommunizmustól némiképp balra eső nézeteket vallottak. Közhelyesnek gondolom azt a beállítást is, hogy a Monarchia felbomlása kizárólag a magyar politika miatt következett be. Sokkal nagyobb felelőssége volt ebben a császári udvar *Ferenc Ferdinánd* trónörökös köré csoportosuló hivatalnoki és vezérkari köreinek, akik nem értették, hogy az egymásnak feszülő nemzeti erőket nem lehet az érdekvizonyokat figyelmen kívül hagyó központosítással a dinasztia iránti hűségben megtartani. A magyar uralkodó elit sem tudta kezelni

„A visszaéléseket súlyosabban kell kezelni: halmozott bűn minden, ami a nemzetépítő munkát veszélyezteti.”

gi végzáláson átesni, ha valaki, mondjuk, Nagyváradról átmegy Debrecenbe.

– Az EU-val szemben a kormány nem azt játssza, amit az Osztrák–Magyar Monarchia idején a függetlenségpárti magyar politikusok? Szuverenitásunk védelmében sokszor üzentünk dacosan Bécsnek, hergeltük a közvéleményt, hogy aztán Trianon után bukásunk okain töprengjünk. Miért mindig az erőnyelvén beszél Budapest, amikor ezzel az uniós dezintegrációját erősíti?

– Amikor mi elutasítjuk a kvótát vagy mondjuk az Alaptörvénnyel kapcsolatos vitát vállalunk, azt nem az EU ellenében, hanem éppenséggel az Európai Unió érdekében tesszük! Szuverén tagállamként azt látjuk, hogy a dolgok rossz irányba mennek, amikor az egyenjogú nemzetek szövetségéből senki által meg nem választott csúcsburokraták irányította föderációt akarnak létrehozni. Kikérem magamnak, hogy Magyarország vagy más közép-európai ország a közösség dezintegrációjára játszana! Sokkal inkább igaz ez azokra a politikusokra, akik alig palástolt megvetéssel fordulnak az „új” tagállamok felé. Akik, bár soha nem tapasztalták meg a szov-

jet nemzetiségek ügyét, bár legalább észrevette az akkori irredenta mozgalmak fenyegetését. Analógiája tehát éppen fordítottan igaz: ahogy akkor, úgy ma is a birodalmi központok bürokráciájának arroganciája, életidegensége jelenti a legnagyobb veszélyt.

– Azt már tudjuk, hogy a visegrádiak nem szeretnék tömeges bevándorlást, de van valami, amire ezek az országok közösen mondanak igent?

– Azon dolgozunk, hogy minél több ilyen terület legyen. Már a Lengyelország, Magyarország, Csehország és Szlovákia delegációiból álló közös visegrádi parlamenti közgyűlés alapszabályát készítjük elő. A majdani közgyűlés olyan kérdésekben fog kompetenciával bírni, amelyek a visegrádi napirenden eddig is szerepeltek – legyen szó a közös uniós érdekérvényesítésről, bizonyos infrastrukturális-gazdasági beruházásokról vagy oktatási-kulturális kooperációról. Remélem, a négy országra kiterjedő együttműködés napi gyakorlata létrehozza azt a bizalmi alapot is, amelyen egyszer majd a nemzeti-kisebbségi kérdésben meglévő érdekeinket szintén közös nevezőre tudjuk hozni. »

» – A történelmi örökségen kívül mi köti össze ezt a négy országot? Szent István királyunk államalapításával szinte egy időben született meg a keresztény cseh és a lengyel állam is, és mindannyiunkat megszálltak a szovjetek. Ez elég?

– Nem becsülném le a közös történelmi tapasztalat erejét, ám van itt egy mélyebb dolog is. Meggyőződésem szerint a világot, de a politikát is alapvetően kettéosztja, hogy elfogadjuk-e társadalmi és történelmi meghatározottságunkat, vagy sem. Mondjuk azt, hogy a férfi és női lét nem választás kérdése. Vagy azt: Európában még az ateisták szemléletét is meghatározza, hogy ők egy keresztény gyökerű kultúra gyermekei. Szerintem ezekben az ügyekben Közép-Európában egy nyelvet beszélünk. Persze már nálunk is vannak annak a baloldali szemléletnek harcosai, amely Nyugat-Európában a jobboldalt is szinte bedarálta. Ez a nézetrendszer ma már a biológiai meghatározottságot sem hajlandó tudomásul venni. Azt sem fogadja el, hogy közösség nélkül nincs egyén, de közösségek nélkül nincs társadalmi rend sem. Képtelen belátni, hogy a közösségi kötelek – amilyen a család vagy a nemzet – tudatos rombolása után nem tökéletesen szabad személyiségek szabad társulása jön létre, hanem káosz. Egy széteső civilizáció, amelyben az erőszak az úr.

– A XX. század legvéresebb konfliktusait nem az individualizmus, hanem a túlfűtött nacionalizmus robbantotta ki.

– Ennél jóval árnyaltabb a kép. Például a Jugoszlávia szétesését követő rettenetes háborúkból nem a nemzeti érzület borzalmasságát olvasom ki, hanem éppen ellenkezőjét. Ha Jugoszlávia nem a „testvériség-egység” velejéig hamis szótárával próbálja elfedni a nemzeti közösséghez való tartozás nagyon is emberi vágját, talán nem robbannak ki a háborúk – amelyekben aztán minden nemzet egyszerre volt tettes és áldozat. Másik példa: hol van már a Szovjetunió és internacionalista ideológiája? Nagyon nem szeretném, ha idővel a nemzeti érzelmeiket lefojtó birodalommal alakulna

át az Európai Unió. Pedig vannak ilyen törekvések, ráadásul a baloldal ehhez az ideológiát is legyártotta. Azt az erőltetett ellentétpárt próbálják felállítani, hogy vannak az érdekmentes humanisták, akik minden embertársukat feltétel nélkül elfogadják, és tulajdonképpen keresztényebbek a keresztényeknél. E leosztásban a „korlátolt nacionalisták” a gonoszok, akik egyik pillanatban nemzeti

nek nem jut eszébe Jézus urunk parancsa, aki követőit arra szólította fel: legyenek tanítványokká minden népeket. Ma már nem hogy ezt a térítő igényt nem érzem, de mintha a korlátok nélküli befogadás melletti kardoskodással még az Európa keresztény identitásában bízók is önfeladásra szólítanak föl.

– Ha már korlátok: amikor a letelepedési kötvényekkel való üzletelésről

összetartozásról beszélnek, másik pillanatban pedig a Kalasnyikovot tárazzák.

– Visszatérően beszél keresztény politikáról, de létezhet-e ez keresztény egyházak nélkül? Migrációügyben ugyanis Ferenc pápa a magyar kormányval homlokegyenest ellentétes álláspontot képvisel, de Fabiny Tamás evangélikus püspök is azt mondta: nincs már keresztény Európa, amit meg kellene védeni.

– A kereszténység összekötő ereje valóban meggyengült, de általában azok beszélnek a keresztény Európa végéről, akik mindent meg is tesznek a felszámolásáért – Fabiny püspök urat nem sorolom közéjük, félreértés ne essék. Azt azonban furcsállom, hogy egy püspök-

vagy a magát Voldemort nagyúrnak szólítottató képviselő „alkotmányos költés” iránti igényeiről olvasni, az a benyomásunk, hogy a Fidesz a közpénzekért egymással is versengő gazdasági holdnokokra esik szét.

– Ilyen veszélyt nem látok. Amennyiben lenne a Fidesznél jobb politikai lehetőség, én is annak sikerén dolgoznék. De ez fel sem merül, mert a rendszerváltozás óta hivatalba lépett kormányok közül ez az első, amelynek nemcsak víziója van Magyarország sorsáról, hanem még képes is a kihívásokra sikeres válaszokat adni. Ez akkor is igaz, ha hozzátesszük, hogy elért részsikereinket az európai civilizáció leépülésével és a magyar nemzet fogyásával való versenyfutás összefüggései-

ben kell értékelnünk. Ezekhez a tételekhez képest minden más lényegtelen. Ugyanakkor az esetleges visszaéléseket önnön jelentőségünkön súlyosabban kell kezelni: halmozott bűn minden, ami a nemzetépítő munkát veszélyezteti. A felelősség erkölcsi értelemben is azoké, akik ezekben az ügyekben szerepelnek. Ám attól óva intenek, hogy minden vádat készpénznek vegyünk. Miután az ellenzéknek nincs értékrendje és jövőképe a hatalomra kerülés elementáris vágyán kívül, a sajtó segítségével megpróbálja erkölcsileg diszkreditálni a kormányt.

– **De ugye nem pusztán a média mesterkedése miatt alakult ki, hogy a Medián mérése alapján a választók kétharmada szerint a Fideszre jellemzőek a pénzügyi visszaélések, és ezzel az állítással még a kormánypárti szavazók egyharmada is egyetért?**

– A sajtó egy része – negyedszázada következetesen – igenis részt vesz a bűnösség véltelmének kialakításában. Ugyanakkor Kósáné Kovács Magda elhíresült bölcsességét tudom társítani: nemcsak tisztességesnek kell lenni, annak is kell látszani.

– **Miért van az, hogy minden politikai logikának ellentmondva a Fidesz veteránjai kevésbé kopnak, mint az „ifjútörök” Rogán Antal, Szijjártó Péter vagy Lázár János?**

– Ezt én vitatom, és nem azért, mert hivatalból meg kell védenem párttársaimat. Legfeljebb annyit róhatunk fel nekik, hogy nem készültek fel arra: gyarapodásukkal egyenes arányban nő a támadási felület – függetlenül attól, hogy tisztességesen szereztek vagyontuk, vagy sem. A mi generációnk pályakezdekésekor még mások voltak a normák – nemcsak a politikában, azon kívül is. Ma az egész világban a közmegegyezéssel erkölcsi normák leépülésének gyorsuló folyamata zajlik. A mindennapi életben is tapasztaljuk egyfelől az erőfölénnyel való visszaélést, másfelől a felelősség nem vállalását. Az erőszakosság, a mindenáron való érvényesülés vágya, a gátlások leépülése jellemzi korunkat – párhuzamosan a mindennapi együttélési normákat teremtő és megtartató közösségek leépü-

lésével. Tapasztalataink alapján pedig egyre veszítünk jóhiszeműségünkől, a mások iránti természetes bizalmunkból. Miért éppen a politika lenne más? Sőt, az Alkotmánybíróság által kialakított joggyakorlat szerint a köztisztviselőket viselő becsülete kevésbé védendő, mint más földi halandóké. De az úgynevezett közösségi média világában már amúgy is lehetetlenség, hogy bárki képes legyen megvédeni a névtelen rágalmazókkal szemben a becsületét. Amit pedig nem tudunk megvédeni, az nem is lehet a miénk. A korszellem tehát arra visz bennünket, hogy a becstelenség véltelméből induljunk ki másokkal szemben. Ez pedig egyúttal felmentést ad az önmagunk által elkövetett erkölcsi vétségekre is – s ezzel a kör bezárul.

– **A Fidesz szerencsére képes megbocsátani: a volt SZDSZ-es, ma DK-s Eörsi Máttyás kormánytámogatással lesz a Demokráciák Közössége nevű nemzetközi sóhivatal főtítkárelőttje. Ez már az igazi nemzeti együttműködés?**

– A politikában az elmúlt hat évben végbement öröndetes változások jele, hogy ma már senki sem emlékszik arra, ki volt az SZDSZ elnöke a párt kimúlásakor. S az is, hogy a magyarországi liberalizmus legsötétebb korszakának egyik emblematikus figurája már legfeljebb csak egy „nemzetközi sóhivatal” főtítkárelőttjeként árthat Magyarországnak. Nyilván, akik az ő újrajelöléséről döntöttek, úgy gondolták – talán ezt is akarták üzenni –, az illető és az általa fémjelzett politikai jelenség súlya nem indokolja, hogy a legcsekélyebb konfliktust is vállalva, a „hatalmi arroganciánk” bizonyítékaként elüssük ezt a született demokratát a haladó világ által számára biztosított megélhetési forrástól. Ezzel a döntéssel nemcsak az a baj, hogy az SZDSZ már nincs ugyan, de az „eszdéeszizmus” él és virul, hanem legfőképpen az, hogy visszamenőleg relativizálja mindazon bűnököt, amelyeket az Eörsi-félék a magyarsággal szemben elkövettek. Ennek okán, ezúton szeretném bejelenteni ezzel kapcsolatos egyet nem értésemet, sőt tiltakozásomat. ■

Élményt Minden tekintetben

2016. augusztus 26-28.

New Orleans Swingfesztivál

Group'n'Swing
+ Bolyki Balázs
és a Bolyki Soul & Gospel Kórus

PapaJazz
és Scott Robinson;
Swing-tárogató

**Dixie Kings of Hungary
& Enrico Tomasso**